

Vergaderjaar 2013–2014

31 839

Jeugdzorg

Nr. 392

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 juni 2014

Tijdens het Algemeen Overleg Stelselherziening/Transitie Jeugdzorg van 3 april 2014 (Kamerstuk 31 839, nr. 378) heb ik toegezegd uw Kamer mede namens de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te informeren over de samenhang tussen de transitie van de jeugdzorg en de invoering van passend onderwijs. Daarnaast heb ik op 15 oktober 2013 tijdens een debat over de Jeugdwet toegezegd een kernachtig overzicht te sturen aan alle gemeenten en samenwerkingsverbanden over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen scholen en gemeenten. Middels deze brief kom ik deze toezeggingen na. Het overzicht van de verantwoordelijkheidsverdeling vindt u in de bijlage¹ en maakt tevens onderdeel uit van de online handreiking «OOGO Jeugd» op www.vpo-handreiking.nl.

Vanaf 1 januari 2015 krijgen gemeenten de financiële en bestuurlijke verantwoordelijkheid voor alle jeugdhulp. Hierdoor worden ze in staat gesteld maatwerk te leveren, gericht op de specifieke situatie van kinderen en gezinnen die hulp en ondersteuning nodig hebben. Het doel is een geïntegreerde en doelmatige ondersteuning van deze groep: kinderen en gezinnen die het nodig hebben moeten zo veel mogelijk integraal benaderd, behandeld en begeleid worden.

De ontwikkelingen binnen de jeugdhulp staan niet op zich. Op 1 augustus 2014 treedt ook de Wet passend onderwijs in werking. Vanaf dat moment zijn samenwerkingsverbanden van scholen ervoor verantwoordelijk dat elke leerling een zo passend mogelijke plek in het onderwijs heeft, eventueel met extra ondersteuning.

De transitie van de jeugdzorg en de invoering van passend onderwijs hebben een belangrijk gezamenlijk doel. Zij stellen gemeenten en scholen in staat om maatwerk te leveren; individuele ondersteuning en begeleiding die gericht is op de behoeftes van het kind en het gezin.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Kinderen met een ondersteuningsbehoefte hebben vaak zowel vanuit het onderwijs als vanuit de gemeente hulp en ondersteuning nodig. Als gemeenten, scholen en aanbieders van jeugdhulpverlening hun krachten bundelen en beter gebruik te maken van elkaars kennis kunnen jeugdhulp en onderwijsondersteuning efficiënter en beter worden ingericht.

Een betere samenhang tussen jeugdhulpverlening en onderwijs kan een belangrijke verdienste worden van het nieuwe stelsel. Daarvoor is het van belang dat de doorontwikkeling van de jeugdhulp en passend onderwijs in gezamenlijkheid gebeurt. Gemeenten en het onderwijs moeten elkaar nog beter leren kennen en weten wat zij voor het kind of de jongere, het gezin en voor elkaar kunnen betekenen. Thema's die hierbij van belang zijn, zijn bijvoorbeeld:

- Samenwerking bij preventie, signalering, beoordeling, ondersteuningstoewijzing en het vormgeven van het daadwerkelijke ondersteuningsaanbod.
- Afstemming van de geboden ondersteuning door de school en de zorg die buitenschools vanuit de zorgverlener wordt geboden, bijvoorbeeld ten aanzien van dyslexie.
- Afstemming van de zorg die leerlingen op school nodig hebben of het onderwijs dat leerlingen op een zorglocatie nodig hebben.
- Het verbeteren van de overgangen tussen voorschools, primair, voortgezet en het middelbaar beroepsonderwijs.
- Het tegengaan van voortijdig schoolverlaten en thuiszitten.
- Het verbeteren van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt/dagbesteding.

In het kader van de op overeenstemming gerichte overleggen (OOGO's) worden de bestuurlijke kaders voor de samenwerking tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden afgesproken. Deze afspraken krijgen vervolgens op de werkvloer concrete invulling. Het is een gezamenlijke opdracht en uitdaging voor bestuurders in de zorg en in het onderwijs om te komen tot meer samenhang en samenwerking. Ik zie dat het veld deze uitdaging aangaat. De eerste afspraken over deze samenwerking zijn inmiddels gemaakt in kader van de OOGO's over het ondersteuningsplan van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Dit najaar volgt het OOGO over het beleidsplan jeugd. En ook op andere plekken praten bestuurders uit de zorg en het onderwijs over meer samenhang, bijvoorbeeld op 5 juni tijdens het congres «Bevlogen Besturen» van de PO-Raad. De komende periode zullen de gezamenlijke afspraken, die veelal in de vorm van een ontwikkelagenda zijn geformuleerd, verder worden uitgewerkt en vorm krijgen.

Op veel plaatsen zijn er ook al goede initiatieven om de zorg die vanuit gemeenten aan kinderen en jongeren wordt geboden en ondersteuning vanuit het onderwijs optimaal op elkaar aan te laten sluiten. Jeugdhulpverleners helpen docenten met het ondersteunen van leerlingen en sociale wijkteams worden soms rondom een school ingericht. Andere concrete voorbeelden zijn de intensieve samenwerking van de interne begeleider (IB'er) van de school en een professional vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) op basisscholen in Breda, of de samenwerking tussen reguliere en speciale scholen en de gemeente Utrecht om ervoor te zorgen dat leerlingen het best passende aanbod van onderwijs en ondersteuning krijgen. Op de websites www.passendonderwijs.nl en www.voordejeugd.nl zijn deze en andere goede voorbeelden voor een succesvolle samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg verzameld.

Om gemeenten en scholen bij het afstemmen van hun aanpak zo goed mogelijk te ondersteunen, hebben de VNG, PO-Raad en VO-Raad samen met de Ministeries van VWS en OCW de werkagenda «Verbinding

passend onderwijs en jeugdhulp» opgesteld. Deze agenda omvat voor 2014 onder meer de volgende acties:

- Online handreiking »OOGO Jeugd»;
- Vraagbaakfunctie, regionale bestuurlijke ronde tafels en modelprocedure OOGO;
- Signaleren van knelpunten en verspreiden van goede voorbeelden;
- (Boven-) regionale bijeenkomsten passend onderwijs en jeugdhulp, zowel op bestuurlijk als meer uitvoerend niveau;
- Sluitende aanpak van thuiszittende leer- en kwalificatieplichtige jongeren;
- Online brochure over onderwijs-AWBZ;
- Het NJi gaat in 2014 de werkagenda verbinding passend onderwijs en jeugdhulp met onderzoek en activiteiten ondersteunen. Ook gaan zij een monitor over de samenhang tussen beide domeinen aanbieden.

In de online handreiking «OOGO Jeugd» is een aantal relevante toelichtingen en modellen ontwikkeld en samengevoegd die gemeenten en samenwerkingsverbanden kunnen gebruiken ter voorbereiding op de OOGO Jeugd. Voor specifieke vragen kan daarnaast altijd contact worden opgenomen met experts vanuit VNG, PO-Raad of VO-Raad, bijvoorbeeld via de vraagbaakfunctie of tijdens regionale bijeenkomsten.

Bovenstaande activiteiten zijn voorbeelden van de manier waarop koepelorganisaties en de rijksoverheid gemeenten, samenwerkingsverbanden en scholen ondersteunen bij de transitie van de jeugdhulp en de invoering van passend onderwijs. Deze gezamenlijke activiteiten zijn in eerste instantie gericht op praktische ondersteuning op de korte en middellange termijn. In het najaar zal ik samen met de Staatssecretaris van OCW en met het veld kijken hoe we een gezamenlijke ontwikkelagenda voor een positieve transformatie op de langere termijn vorm kunnen geven. Verder wordt reeds door de verschillende bij de decentralisaties betrokken departementen, waaronder het Ministerie van OCW, ingezet op het creëren van een samenhangende informatievoorziening binnen het sociaal domein. Afstemming over monitoring en toezicht maakt hier deel van uit.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn